

Så här ansöker du om pension **från utlandet**

ANVISNINGAR | KONTAKTUPPGIFTER

Pensionsskyddscentralen (PSC) hjälper dig med att söka pension från utlandet

Pensionsskyddscentralen förmedlar din pensionsansökan till utlandet om du bor i Finland och söker pension från ett EU/EES-land, Storbritannien, Schweiz eller ett land med vilket Finland har en överenskommelse om social trygghet (Australien, Chile, Israel, Indien, Japan, Kanada, Sydkorea, Quebec och USA). Uppge på Finlands blankett för pensionsansökan att du vill söka pension från ett annat land. Fyll i blanketten för pensionsansökan och dessutom bilaga U, som gäller arbete och bosättning utomlands. Om du gör ansökan i en e-tjänst, ska du lämna uppgifterna där.

Om du är bosatt i ett annat EU/EES-land eller avtalsland, ska du ansöka om finländsk pension genom pensionsmyndigheterna i det land där du bor.

Pensioner från EU/EES-länder, Schweiz och Storbritannien

EU-bestämmelserna garanterar att en arbetstagare som rör sig från ett land till ett annat

- har samma sociala trygghet som landets egna medborgare
- får sin pension från ett land till ett annat
- försäkras i endast ett land, vilket innebär att försäkringsavgifter endast ska betalas till ett land i sänder.

EU-länderna utöver Finland är Belgien, Bulgarien, Cypern, Danmark, Estland, Frankrike, Grekland, Irland, Italien, Kroatien, Lettland, Litauen, Luxemburg, Malta, Nederländerna, Polen, Portugal, Rumänien, Slovakien, Slovenien, Spanien, Sverige, Tjeckien, Tyskland, Ungern och Österrike. EES-länder är Island, Liechtenstein och Norge. EU har dessutom en överenskommelse med Schweiz om att EU-bestämmelserna om social trygghet också tillämpas på Schweiz. I fråga om Storbritannien tillämpas utträdesavtalet eller handels- och samarbetsavtalet mellan EU och Storbritannien.

Pensioner från avtalsländer

Syftet med överenskommelserna om social trygghet är bl.a. att garantera att pensionerna betalas ömsesidigt från det ena avtalslandet till det andra. Överenskommelserna är dock olika och omfattar inte nödvändigtvis alla slag av pensioner.

Finland har en bilateral överenskommelse om social trygghet med Australien, Chile, Indien, Israel, Japan, Kanada, Kina, Quebec, Sydkorea och USA.

Pensioner från icke-avtalsländer

Om du vill söka pension från något annat land än EU/EES-länderna, Storbritannien, Schweiz eller avtalsländerna, ska du själv ansöka om pensionen direkt från landet i fråga. Du kan be om kontaktoppgifter till pensionsanstalterna i dessa länder från Pensionskyddscentralens kundtjänst.

Ansökan om pension från EU/EES-länderna, Storbritannien, Schweiz och avtalsländerna

Ansökan om pension från utlandet inleds när du lämnar in en pensionsansökan i Finland. Som bilaga till pensionsansökan behövs uppgifterna om ditt arbete och din bosättning utomlands.

På de flesta arbetspensionsanstalters webbsidor kan du göra pensionsansökan genom en e-tjänst. Om din arbetspensionsanstalt inte har en e-tjänst för pensionsansökan, kan du använda en pappersblankett eller en blankett som du fyller i på nätet och skriver ut. Blanketter för ansökan om pension får du från Pensionskyddscentralen, arbetspensionsanstalterna och FPA:s byråer. När du har fyllt i blanketterna kan du lämna in dem på vilket som helst av de ovan nämnda ställena.

Om du ansöker om pension från avtalsländer, skickar Pensionskyddscentralen dig ytterligare en ansökningsblankett att fylla i. Du kan också fylla i och skriva ut ansökningsblanketten på Arbetspension.fi > Meny > Blanketter > Pension från ett avtalsland. Sänd avtalslandets blankett alltid direkt till Pensionskyddscentralen.

Pensionsåldern är olika i olika länder. Du hittar en tabell över pensionsåldrarna i olika länder på www.etk.fi, Arbete och pension utomlands > Internationell jämförelse > Pensionsålder. I vissa länder kan man ta ut pensionen i förtid före den egentliga pensionsåldern eller skjuta upp den så att den börjar

När du söker pension från utlandet ska du uppge i pensionsansökan från vilka länder du söker pension. Om du söker ålderspension ska du också anteckna den tidpunkt då du vill att den utländska ålderspensionen ska börja.

efter den egentliga pensionsåldern. Pensionsbeloppet påverkas vanligtvis permanent om du tar ut pensionen i förtid eller skjuter upp den. Närmare uppgifter kan du be om direkt från pensionsmyndigheten i landet i fråga.

Lämna exakta uppgifter om utlandsvistelsen

Som bilaga till pensionsansökan behövs uppgifterna om ditt arbete och din bosättning utomlands. Fyll omsorgsfullt i uppgifterna. De utgör grunden för handläggningen av din ansökan och utredningen av din pensionsrätt i utlandet. Om du söker pension genom en e-tjänst, får du där anvisningar om hur tiderna för arbetet och bosättningen i utlandet ska uppges. Om du fyller i en pensionsansökan på papper, ska du bifoga blanketten Bilaga U (7110r).

Om utlandsvistelsen behövs följande uppgifter:

- alla tider då du arbetat eller bott utomlands
- namnen på de utländska arbetsgivarna och arbetsorterna
- arbetsuppgifter eller yrke utomlands
- bostadsadresser
- det utländska försäkringsnumret som motsvarar personbeteckningen i Finland (kan också vara skattenummer eller dylikt)
- namnen på de utländska försäkringsanstalterna eller systemen

Bifoga kopior av dokument över arbetet eller bosättningen utomlands, t.ex. arbetsintyg, arbetsbok, lönekvitto, försäkringskort eller studiebetyg.

Handläggningen av din ansökan

Då du ansöker om finländsk och utländsk pension med samma blankett, blir ansökan anhängig samtidigt hos FPA, arbetspensionsanstalten och Pensionsskyddscentralen. Din arbetspensionsanstalt behandlar din ansökan om arbetspension. FPA fattar i allmänhet beslut om folkpensionen och

garantipensionen först när det står klart hur mycket arbetspensioner och ersättningar du kommer att få från Finland och utlandet.

Pensionsskyddscentralen skickar din ansökan för handläggning till de utländska pensionsmyndigheterna. Vid behov kan de utländska pensionsmyndigheterna be dig om tilläggsuppgifter för handläggningen. Det är mycket viktigt att svara på frågorna. Behandlingen av ansökan kan fördröjas eller ansökan kan till och med avslås om frågorna inte besvaras.

Handläggningen av pensionsansökningar utomlands tar vanligtvis längre tid än i Finland. Ansök om utländsk ålderspension ca 6 månader innan du önskar att pensionen ska börja. Du kan fråga närmare om handläggnings-tiderna direkt från pensionsmyndigheten i landet i fråga.

När den utländska pensionsmyndigheten har behandlat din ansökan skickar den pensionsbeslutet direkt till dig.

Varje land fattar ett eget pensionsbeslut

Varje land beviljar dig pension eller avslår din ansökan enligt sin egen pensionslagstiftning. Pensionsåldern och förutsättningarna för att få pension är olika i olika länder. Om ett land t.ex. beviljar dig invalidpension, betyder det inte att du på samma grunder får pension också från alla andra länder. Pensionens belopp beräknas i varje land på basis av den arbets- och/eller bosättningstid som försäkrats där. Den utländska pensionsmyndigheten ger sitt pensionsbeslut på landets eget språk och betalar din pension direkt till ditt bankkonto.

Hur man söker ändring i ett utländskt pensionsbeslut

Om du är missnöjd det beslut som pensionsmyndigheten i ett EU/EES- eller avtalsland meddelat, kan du söka ändring det genast när du har fått beslutet. Du kan skriva besvärsskriften på svenska eller finska. Om det gäller ett beslut från ett EU/EES-land kan du också använda något annat officiellt EU-språk. Om du överklagar ett beslut från ett avtalsland kan du använda avtalslandets officiella språk.

Lämna in besvärsskriften inom den tidsfrist som anges i ditt pensionsbeslut. Du ska i första hand skicka in besvären direkt till utlandet enligt de anvisningar för sökande av ändring som finns i beslutet. Du kan också skicka besvären till Pensionsskyddscentralen, en arbetspensionsanstalt eller Folkpensionsanstalten för vidarebefordran utomlands. Tänk i så fall på handläggningstiderna hos olika aktörer och det dröjsmål som de kan medföra.

Hur utländsk pension inverkar på pension och sociala förmåner som betalas i Finland

Pension som betalas från utlandet inverkar på sociala förmåner som beviljas eller betalas från Finland, exempelvis sjukdagpenning, arbetslöshetsförmåner, utkomststöd och pensioner. Pension från utlandet minskar förmånernas belopp eller förhindrar att de betalas ut överhuvudtaget. Utländska pensioner påverkar också folk- och garantipension som beviljas av FPA.

Försäkringsskyldigheten för företagare upphör om företagaren beviljas lagstadgad ålderspension från Finland eller utlandet. Då är det möjligt att teckna en frivillig pensionsförsäkring för företagare/lantbruksföretagare.

Närmare upplysningar om hur företagarens försäkringsskyldighet påverkas av pension från utlandet får du från din arbetspensionsanstalt. Arbetslöshetskassorna ger mer information om inkomstrelaterad arbetslöshetsdagpenning och FPA om förmåner och pensioner som FPA betalar.

Ta reda på hur utländsk pension påverkar dina sociala förmåner och pensioner redan innan du söker pension från utlandet.

Beskattning av pension från utlandet

Du ska alltid deklarerar utländsk pension till skatteförvaltningen. Pensionen kan beskattas både i Finland och i det land där den beviljats. Närmare upplysningar om beskattningen av pension som beviljas från utlandet får du från den som betalar ut pensionen eller skattemyndigheten i landet i fråga. Du får veta mera om hur pension från utlandet inverkar på beskattningen i Finland hos skatteförvaltningens tjänst för personkunders inkomstbeskattning 029 497 003, eller läs mer på www.skatt.fi.

Förhandskalkyler från utlandet

Om du vill ha en förhandskalkyl av beloppet på din utländska pension, ska du själv begära den direkt från pensionsmyndigheten i respektive EU/EES-land eller avtalsland. Vilka uppgifter som behövs för kalkylen varierar beroende på land. Pensionsmyndigheterna i en del länder kan skicka en förhandskalkyl på papper hem till dig. Andra kan däremot skicka dig en personlig kod eller

inloggningsuppgifter och lösenord, med vilka du själv kan kontrollera dina pensionsuppgifter på den utländska pensionsanstaltens webbplats. Kontaktuppgifter till utländska pensionsmyndigheter finns på adressen www.arbetspension.fi under rubrikerna Så här söker du pension > Mer om pensioner i andra länder. Du kan också fråga efter dem från Pensionsskyddscentralen.

Tilläggs- och avtalspensioner måste du söka själv

I många länder kompletteras det lagstadgade pensionskyddet av olika tilläggs- och avtalspensioner. Pensionskyddscentralen förmedlar inte ansökningar om sådana till utlandet, eftersom de inte omfattas av EU-förordningen eller överenskommelserna om social trygghet. Du måste själv ta reda på om du har rätt till någon tilläggs- eller avtalspension från den behöriga pensionsanstalten.

Meddela om förändringar

Som pensionstagare ska du själv så fort som möjligt meddela pensionsutbetalaren om alla förändringar som sker i dina omständigheter (t.ex. ändring av bosättningsland, adress eller civilstånd och om du börjar arbeta). EU/EES- och avtalsländerna ber i allmänhet årligen om ett s.k. levnadsintyg av pensionstagarna för att kontrollera pensionstagarnas aktuella situation. Du ska fylla i och returnera blanketten du fått enligt de instruktioner som finns på blanketten eller i dess följebrev. Intyget behöver ofta styrkas och stämplas av myndigheten i det land där pensionstagaren bor (FPA eller Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata). Om du inte returnerar intyget inom den angivna tidsfristen kan den utländska pensionsmyndigheten avbryta utbetalningen av din pension. Om utbetalningen av din pension har avbrutits och du vill att den börjar betalas igen, ska du själv kontakta pensionsanstalten i fråga.

Närmare

Närmare upplysningar om hur man ansöker om pension och hjälp med att ta reda på kontaktuppgifter får du hos Pensionskyddscentralens (PSC) kundtjänst, telefon 029 411 2110.

Närmare uppgifter om att ansöka om pension från utlandet samt kontaktuppgifter till utländska pensionsanstalter finns på adressen www.arbetspension.fi > **Så här söker du pension** under rubrikerna **Pension från utlandet till Finland, Så här söker du utländsk pension** och **Mer om pensioner i andra länder**.

Pensjonsskyddscentralen
ELÄKETURVAKESKUS

Arbetspensionssystemets servicecentral
Pensjonsskyddscentralen(PSC)

Kundtjänst med tidsbokning www.etk.fi/kontaktuppgifter
Postadress: 00065 PENSIONSSKYDDSCENTRALEN
Telefon 029 411 2110

www.etk.fi • www.arbetspension.fi
facebook.com/kysytyoelakkeesta

